

Tekst przekazany Redakcji do druku w miesięczniku „tak rodzinie”. Ukazał się drukiem w numerze „tak rodzinie” Rok 2022, nr 7-8(181-182), s. 40. Prawa wydawnicze do tekstu, w tym do publikowania i rozpowszechniania w jakimkolwiek zakresie, posiada Wydawnictwo Sióstr Loretanek w Warszawie przy ul. Żeligowskiego 16/20, 04-476 Warszawa.

Ks. dr hab. Tomasz Jakubiak, prof. AKW

Świętowanie dnia Pańskiego

Co to są święta nakazane i jak należy je obchodzić? (Krzysztof ze Szczecina)

Od początku istnienia Kościoła udział w niedzielnej Eucharystii uważany był za moralny obowiązek każdego chrześcijanina. W pierwszych trzech wiekach chrześcijaństwa nie doszło do wykształcenia się normy prawnej regulującej zagadnienie świętowania niedzieli. Prawne podejście do problemu zadośćuczynienia moralnemu obowiązkowi świętowania dnia Pańskiego pojawiło się dopiero w IV wieku.

Z biegiem lat chrześcijanie zaczęli obchodzić również inne święta, takie jak Wielkanoc, Zielone Świątki, Objawienie Pańskie, Narodzenie Chrystusa, ważniejsze święta Matki Bożej i męczenników. W związku z ustanawianiem świąt między innymi przez biskupów liczba dni świątecznych wydłużyła się. Wobec tego w 1642 r. papież Urban VIII zarezerwował ustanawianie świąt w Kościele wyłącznie dla Stolicy Apostolskiej, ogłaszając nowy katalog trzydziestu czterech świąt nakazanych. Dyscyplina ta przetrwała z małymi zmianami do kodeksu Pio-Benedyktyńskiego, w którym znacząco zredukowano katalog świąt nakazanych. W 1917 r. świętami nakazanymi w całym Kościele zostały tylko: wszystkie niedziele, Boże Narodzenie, uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki, Objawienie Pańskie, Wniebowstąpienie, Boże Ciało, Niepokalane Poczęcie Matki Bożej, Wniebowzięcie Matki Bożej, uroczystość św. Józefa, uroczystość św. Piotra i Pawła, Wszystkich Świętych (kan. 1247 § 1 KPK/1917). Promulgowany w 1983 r. kodeks nie przyniósł w tej materii zmian (kan. 1246 KPK).

W Polsce od 30 listopada 2003 r., na podstawie decyzji konferencji biskupów, obchody uroczystości Wniebowstąpienia Pańskiego zostały przeniesione na siódmą niedzielę okresu wielkanocnego, a uroczystości św. Józefa, Apostołów Piotra i Pawła, Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny przestały obowiązywać jako święta nakazane. Świętami obowiązującymi przypadającymi poza niedzielą na terenie Konferencji Episkopatu Polski zostały uroczystości: Narodzenia Pańskiego, Świętej Bożej Rodzicielki, Objawienia Pańskiego,

Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa, Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, Wszystkich Świętych.

W niedzielę oraz w inne dni świąteczne nakazane – jak czytamy w kan. 1247 KPK – wierni są obowiązani uczestniczyć we Mszy świętej. Ponadto winni powstrzymać się od wykonywania prac i zajęć, które utrudniają oddawanie czci Bogu, przeżywanie radości właściwej dniowi Pańskiemu albo korzystanie z należnego odpoczynku duchowego i fizycznego.

Zgodnie z kan. 1248 KPK nakazowi uczestniczenia we Mszy świętej czyni zadość ten, kto bierze w niej udział, gdziekolwiek jest odprawiana w obrządku katolickim, bądź w sam dzień świąteczny, bądź też wieczorem dnia poprzedzającego. Jeżeli z braku świętego szafarza albo z innej poważnej przyczyny (np. choroby, pielęgnacji niemowląt) uczestniczenie w celebracji eucharystycznej jest niemożliwe, prawodawca usilnie zaleca, aby wierni brali udział w liturgii Słowa albo poświęcali odpowiedni czas na modlitwę indywidualną – albo w rodzinie, albo, według sposobności, w grupach rodzin.

Warto pamiętać, że zgodnie z kan. 1245 proboszczowie (obok biskupów diecezjalnych) mogą w poszczególnych przypadkach ze słusznej przyczyny dyspensować od obowiązku przestrzegania dnia świątecznego – czyli realizacji tego, o czym wzmiankuje kan. 1247 KPK. Mogą również zamieniać ów obowiązek na inne pobożne uczynki.